

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 5C/9/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812213951
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2013:8812213951.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270 proti odporcovi: N. G., T. XX.XX.XXXX, T. R. XXX, XXX XX T. R., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, Petrovská 10, Skalica, zast.: JUDr. Jozef Kemp, advokát, Nám. Josipa Andriča 1, Chorvátsky Grob, o zaplatenie 975,54 eur s prísl. takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 290,44 eur s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 29. 04. 2011 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

Navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka trovy právneho zastúpenia vo výške 47,34 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odporcovi sa trovy konania n e p r i z n á v a j ú .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 975,54 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne z dlžnej sumy od 29.04.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie návrhu odôvodnil tým, že navrhovateľ a odporca uzatvorili zmluvu č. A4670157, č. A4772133, č. A4011322 a zmluvu č. A3930899, ktorých neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné podmienky. V zmysle predmetných zmlúv navrhovateľ vypožičal odporcovi 4 ks SIM kariet, ktoré umožňovali odporcovi využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom. SIM kartám boli priradené účastnícke telefónne čísla XXXXXXXXXX, XXXXXXXXXX, XXXXXXXXXX Z. XXXXXXXXXX. Poukázal na to, že v snahe predísť procesnej neistote, pri posudzovaní ich nároku z titulu zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody, v časti zmluvnej pokuty vo výške 1361,79 eur s tým, že ustanovenia Dodatkov, v ktorých je dohodnutá výška zmluvnej pokuty za mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie boli v inom súdnom konaní označené ako neprijateľná zmluvná podmienka Rozsudkom KS Prešov so sp. zn. 6Co/91/2011 a v súlade s ust. § 53a Obč. zákonníka je tak navrhovateľ ako dodávateľ služby povinný zdržať sa používania takejto podmienky. V súlade so zákonom sa navrhovateľ týmto návrhom na začatie konania domáha nároku vo výške škody voči odporcovi, ktorá vznikla navrhovateľovi za odpredané mobilné telefóny/komunikačné zariadenie Sony Ericsson C510 a to vo výške 161,00 eur (ďalej len „škoda“), LG KU990i a to vo výške 149,00 eur, Sony Ericsson G502i a to vo výške 132,78 eur a Nokia 6120 classic vo výške 242,32 eur. Uvedená škoda predstavuje rozdiel medzi predajnou cenou mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia a jeho akciovou cenou (ďalej len „výsledná suma“), t. z. predstavuje škodu navrhovateľa, ktorú odporca navrhovateľovi spôsobil tým, že získal mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie za cenu zvýhodnenú oproti cene trhovej tak, že podpisom Dodatku sa

zaviazal používať služby, a za tieto platiť po dobu viazanosti a následne porušil svoj základný záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby (tzv. doby viazanosti) a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby. Uvedená zmluvná pokuta mala ako občianskoprávny inštitút v zmysle Dodatku plniť funkciu paušalizovanej náhrady škody v prípade porušenia Zmluvy, ktorá by navrhovateľovi prípadne mohla vzniknúť tým, že navrhovateľ si svoje povinnosti poskytnúť zvýhodnené služby a mobilný telefón/komunikačné zariadenie za akciovú cenu splnil, avšak odporca si svoju základnú povinnosť (t. j. zotrvať v zmluvnom vzťahu počas doby viazanosti a riadne a včas uhrádzať svoje splatná záväzky) nesplnil. Zmluvná pokuta nebola dojednaná zo strany navrhovateľa s úmyslom privodiť odporcovi neprimerané podmienky za trvania zmluvného vzťahu ani pre prípad keď dôjde k porušeniu povinnosti odporcu a ani im zabezpečiť neprimeraný majetkový prospech. Zmluvná pokuta mala byť preventívnym a uhradovacím nástrojom pre prípad porušenia základného zmluvného záväzku odporcu. Po právoplatnosti vyššie uvedeného rozsudku navrhovateľ ustanovenia Zmluvy (konkrétne Dodatku), ktoré mu súdne rozhodnutie vytýkalo dal do súladu so zákonom a týmto súdnym rozhodnutím. Odporca vyhlásil, že si je vedomý, že mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie je mu predávané za cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.3 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou a poskytnutou zľavou len z toho dôvodu, že sa odporca zaviazal užívať služby po dobu dohodnutú v Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku by spôsobilo, že navrhovateľovi vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy so spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia). Okrem škody za akciový telefón/telekomunikačné zariadenie, navrhovateľovi vznikli ďalšie škody zo zvýhodnených cien služieb počas viazanosti, nákladov za predajný proces, akceptačný a aktivačný proces, SIM-kartu a výhradnú kapacitu prevádzkovej siete, ktorá si vyžaduje na rozšírenie kapacity investície a údržbu prevádzky, pričom tieto ďalšie škody si navrhovateľ neuplatňuje z dôvodu náročnosti dokazovania. Z dôvodu náročnosti dokazovania iných škôd odlišných od škody za mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie boli v minulosti dohadované paušalizované zmluvné pokuty. Výpočet spôsobenej skutočnej škody, ktorú odporca spôsobil navrhovateľovi je nasledovný: Sony Ericsson C510 - akciová cena = 19,00 eur, predajná cena = 180,00 eur, uplatnená škoda/výsledná suma = 161,00 eur, LG KU990i - akciová cena = 1,00 eur, predajná cena = 150,00 eur, uplatnená škoda/výsledná suma = 149,00 eur, Sony Ericsson G502i - akciová cena = 16,27 eur, predajná cena = 149,04 eur, uplatnená škoda/výsledná suma = 132,78 eur a Nokia 6120 classic - akciová cena = 6,31 eur, predajná cena = 248,62 eur, uplatnená škoda/výsledná suma = 242,32 eur. Navrhovateľ ďalej uviedol, že odporca neuhradil riadne a včas cenu poskytnutých služieb v sume 290,44 eur. Pokusom o pokonávku zo dňa 14.04.2011 oznámil navrhovateľ odporcovi sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a sumu za mobilný telefón a vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote. Odporca na pokus o pokonávku nereagoval ani čiastočnou úhradou pohľadávky za poskytnuté služby. V zmysle Všeobecných podmienok si navrhovateľ uplatňuje aj úrok z omeškania a to odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie, t.j. odo dňa 29.04.2011. Navrhovateľova pohľadávka voči odporcovi ku dňu podania žaloby pozostávala z neuhradených služieb vo výške 290,44 eur a z nároku na zaplatenie náhrady škody vo výške 685,10 eur. Ak by súd považoval uplatňovanú škodu za neprimerane vysokú, ponechal na zvážení súdu akú časť škody po využití práva súdu vysokú škodu znížiť navrhovateľovi prizná.

Odporca sa k žalobnému návrhu nevyjadril.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu a listinnými dôkazmi a to žalobným návrhom, Zmluvou o pripojení č. A4011322, Dodatkom a prílohou č. 1 k tejto zmluve, Zmluvou o pripojení č. A3930899, Dodatkom a prílohou č. 1 k tejto zmluve, Zmluvou o pripojení č. A4670157, Dodatkom a prílohou č. 1 k tejto zmluve, Zmluvou o pripojení č. A4772133, Dodatkom a prílohou č. 1 k tejto zmluve, Pokusom o pokonávku zo dňa 14.04.2011, faktúrami č. 8541338258, 8541338259, 8541867434, 8541867432, 8045072036, 8541867433, vyjadrením vedľajšieho účastníka a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Podľa Zmluvy o pripojení č. A4011322 zo dňa 19.11.2008 navrhovateľ poskytol odporcovi ako užívateľovi - fyzickej osobe - nepodnikateľovi, 1 ks SIM karty, ktorá umožňovala odporcovi využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo XXXXXXXXXXXX. Predmetom zmluvy bol účastnícky program Paušál Klasik 70 XXL hovory. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy boli prílohy a to Dodatok k zmluve o pripojení a Príloha č.1 k Dodatku k Zmluve.

Z Dodatku k zmluve č. A4011322 zo dňa 19.11.2008 (ďalej len „Dodatok“) uzavretého medzi účastníkmi konania vyplýva, že v súvislosti s kúpou mobilného telefónu (ďalej len „MT“) typu Sony Ericsson G502i, sa účastníci dohodli na kúpnej cene za prístroj vo výške 490,00,- Sk (16,27 eur). Odporca sa zaviazal splniť povinnosti vyplývajúce mu z Článku 2. tohto dodatku, teda riadne a včas zaplatiť kúpnu cenu za ním zakúpený akciový mobilný telefón a pravidelne mesačne platiť poplatok najmenej vo výške 15,76,- eur s DPH a to na základe vystavenej faktúry navrhovateľom. V Článku 2. bod 2.5. odporca sa zaviazal za porušenie zmluvných povinností podľa bodu 2.3. a 2.4. tohto článku zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 331,94 eur. V Zmysle bodu 2.3. tohto článku sa odporca zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom po dobu 24 mesiacov odo dňa uzatvorenia tohto dodatku.

Podľa Zmluvy o pripojení č. A3930899 zo dňa 22.09.2008 navrhovateľ poskytol odporcovi ako užívateľovi - fyzickej osobe - nepodnikateľovi, 1 ks SIM karty, ktorá umožňovala odporcovi využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo XXXXXXXXXX.

Z Dodatku k zmluve č. A3930899 zo dňa 22.09.2008 (ďalej len „Dodatok“) uzavretého medzi účastníkmi konania vyplýva, že v súvislosti s kúpou mobilného telefónu (ďalej len „MT“) typu Nokia 6120 classic, sa účastníci dohodli na kúpnej cene za prístroj vo výške 6,31,- eur. Odporca sa zaviazal splniť povinnosti vyplývajúce mu z Článku 2. tohto dodatku, teda riadne a včas zaplatiť kúpnu cenu za ním zakúpený akciový mobilný telefón a pravidelne mesačne platiť poplatok najmenej vo výške 19,58,- eur s DPH a to na základe vystavenej faktúry navrhovateľom. V Článku 2. bod 2.5. odporca sa zaviazal za porušenie zmluvných povinností podľa bodu 2.3. a 2.4. tohto článku zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 497,91 eur. V Zmysle bodu 2.3. tohto článku sa odporca zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom po dobu 24 mesiacov odo dňa uzatvorenia tohto dodatku.

Podľa Zmluvy o pripojení č. A4670157 zo dňa 03.11.2009 navrhovateľ poskytol odporcovi ako užívateľovi - fyzickej osobe - nepodnikateľovi, 1 ks SIM karty, ktorá umožňovala odporcovi využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo XXXXXXXXXX. Predmetom zmluvy bol účastnícky program Volania do všetkých sietí 50 + Večer a víkend. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy boli prílohy a to Dodatok k zmluve o pripojení a Príloha č.1 k Dodatku k Zmluve.

Z Dodatku k zmluve č. A4670157 zo dňa 03.11.2009 (ďalej len „Dodatok“) uzavretého medzi účastníkmi konania vyplýva, že v súvislosti s kúpou mobilného telefónu (ďalej len „MT“) typu Sony Ericsson C510, sa účastníci dohodli na kúpnej cene za prístroj vo výške 19,00,- eur. Odporca sa zaviazal splniť povinnosti vyplývajúce mu z Článku 2. tohto dodatku, teda riadne a včas zaplatiť kúpnu cenu za ním zakúpený akciový mobilný telefón a pravidelne mesačne platiť poplatok najmenej vo výške 18,90,- eur s DPH a to na základe vystavenej faktúry navrhovateľom. V Článku 2. bod 2.5. odporca sa zaviazal za porušenie zmluvných povinností podľa bodu 2.3. a 2.4. tohto článku zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 331,94 eur. V Zmysle bodu 2.3. tohto článku sa odporca zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom po dobu 24 mesiacov odo dňa uzatvorenia tohto dodatku.

Podľa Zmluvy o pripojení č. A4772133 zo dňa 09.12.2009 navrhovateľ poskytol odporcovi ako užívateľovi - fyzickej osobe - nepodnikateľovi, 1 ks SIM karty, ktorá umožňovala odporcovi využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo XXXXXXXXXX. Predmetom zmluvy bol účastnícky program Volania do všetkých sietí 100 + Večer a víkend - nonstop zdarma. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy boli prílohy a to Dodatok k zmluve o pripojení a Príloha č.1 k Dodatku k Zmluve.

Z Dodatku k zmluve č. A4772133 zo dňa 09.12.2009 (ďalej len „Dodatok“) uzavretého medzi účastníkmi konania vyplýva, že v súvislosti s kúpou mobilného telefónu (ďalej len „MT“) typu LG KU990i, sa účastníci dohodli na kúpnej cene za prístroj vo výške 1,00,- eur. Odporca sa zaviazal splniť povinnosti vyplývajúce mu z Článku 2. tohto dodatku, teda riadne a včas zaplatiť kúpnu cenu za ním zakúpený akciový mobilný telefón a pravidelne mesačne platiť poplatok najmenej vo výške 23,66,- eur s DPH a to na základe vystavenej faktúry navrhovateľom. V Článku 2. bod 2.5. odporca sa zaviazal za porušenie zmluvných povinností podľa bodu 2.3. a 2.4. tohto článku zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 200,00 eur.

V Zmysle bodu 2.3. tohto článku sa odporca zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom po dobu 24 mesiacov odo dňa uzatvorenia tohto dodatku.

Za neuhradené služby navrhovateľ vyfakturoval odporcovi jednotlivými faktúrami (č. 8541338258, 8541338259, 8541867434, 8541867432, 8045072036, 8541867433) cenu poskytnutých služieb vo výške 290,44 eur.

Z pokusu o pokonávku navrhovateľa adresovaného odporcovi zo dňa 14.04.2011 vyplýva, že navrhovateľ vyzval odporcu na úhradu splatných faktúr za poskytované služby a poplatky za obdobie 12/2010 až 03/2011 v celkovej výške 293,44 eur. Zároveň odporcu upozornil, že je povinný z dôvodu porušenia zmluvných ustanovení vyplývajúcich zo zmluvy o pripojení zaplatiť zmluvnú pokutu a to v celkovej výške 1361,79 eur. Náhradný termín plnenia za poskytnuté komunikačné služby a zmluvnú pokutu stanovil na 28.04.2011.

Vedľajší účastník v písomnom vyjadrení zo dňa 26.07.2013 uviedol, že medzi účastníkmi konania sa jednalo o vzťahy zo spotrebiteľských zmlúv, že zmluva o pripojení je zmluvou občianskoprávnou, pričom vzťah medzi Občianskym zákonníkom a zákonom č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách má povahu všeobecného predpisu a predpisu osobitného. Dodatky k zmluvám boli uzavreté v čase, keď už Slovenská republika transformovala do právneho poriadku smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Zmluvnú pokutu bol odporca povinný zaplatiť bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá zostávala do uplynutia doby viazanosti, uvedená zmluvná podmienka takto poškodzuje spotrebiteľa a neprimeranosť sankcie sa prejavuje osobitne v spojení s časovým aspektom. V zmysle § 53 ods. 4 písm. k) a ods. 5 Občianskeho zákonníka vyplýva, že neprimerane vysoká zmluvná pokuta je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou. Takto dojednaná zmluvná pokuta je podmienkou neprijateľnou, teda absolútne neplatnou, je neprimeraná k hodnote zliav poskytnutých zo strany navrhovateľa a k porušeniu zmluvných povinností zo strany odporcu. Vymáhanie časti tejto zmluvnej pokuty z titulu náhrady škody vo výške 131,44 eur, ktorá vznikla žalobcovi za odpredaný mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie ako rozdiel medzi jeho predajnou cenou a akciovou cenou, treba považovať za absolútne neplatnú ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve podľa § 53 ods. 4 písm. k) a ods. 5 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že postavenie spotrebiteľa z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície je spotrebiteľ vždy v slabšom postavení a má vždy na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny týchto podmienok je iluzórna a rovnosť je preto len formálna. Dojednania o zmluvnej pokute odporujú ust. § 53 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka, nakoľko spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a súčasne obchádzajú systém ochrany zavedený Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach. Preto navrhol, aby súd zamietol žalobný návrh navrhovateľa v časti o nároku na zaplatenie náhrady škody.

Z Článku 4 bod 4.4 písm. a) Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejne telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s. vyplýva, že navrhovateľ bol oprávnený odstúpiť od Zmluvy ak účastník nezaplatil splatnú cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni jej splatnosti. Podľa bodu 4.5 uvedeného článku, odstúpením sa Zmluva zrušuje dňom nasledujúcim po dni, v ktorom odstupujúca zmluvná strana doručí druhej zmluvnej strane písomné oznámenie o odstúpení od zmluvy.

Podľa Článku 17. bod 17.5 Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejne telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., Zmluva a Všeobecné podmienky, ako aj právne vzťahy medzi účastníkom a spoločnosťou, ktoré nie sú výslovne v Zmluve a Všeobecných podmienkach upravené, sa riadia ustanoveniami ostatných platných právnych predpisov.

Podľa § 52 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ,

použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone

Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „Zákon“), účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 43 ods. 1, 2 Zákona, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods. 5 Zákona, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník opakovane neoprávnenne zasahuje do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z neobanlivosti, ak nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti, ak pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky osobitných predpisov, alebo používa také zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu podniku zariadenie neodpojí, ak opakovane používa verejnú službu spôsobom, ktorý znemožňuje podniku kontrolu jej používania, ak opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba J. X. H. platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba J. X. H. a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba J. X. H. platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba J. X. H. sa použije počas celého tohto polroka je dvojnásobok úrokovej sadzby určenej T.M. H. G. platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku.

Na základe vykonaného dokazovania a vychádzajúc z citovaných ustanovení súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania boli uzavreté spotrebiteľské zmluvy. Spotrebiteľ - odporca v čase uzatvárania zmlúv o pripojení a následne dodatkov k zmluvám, nemal možnosť individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy s dodávateľom - navrhovateľom. Zo strany odporcu došlo k porušeniu zmluvných podmienok a to neuhradením cien poskytnutých služieb a poplatkov za obdobie od 12/2010 až 03/2011, ktoré mu boli zo strany navrhovateľa vyfakturované jednotlivými vyššie uvedenými faktúrami. Celkovo výška pohľadávky navrhovateľa z titulu neuhradenia splatných faktúr bola vo výške 290,44 eur. Odporca bol zo strany navrhovateľa vyzvaný na dobrovoľné plnenie, ale aj napriek tomu navrhovateľovi neuhradil žiadnu čiastku. Navrhovateľ si v konaní uplatnil titulom neuhradených služieb sumu 290,44 eur a sumu 685,10 eur z titulu náhrady škody. Súd považoval zaplatenie dlžnej sumy 290,44 eur za nezaplatené služby za dôvodné a uložil odporcovi povinnosť ich uhradiť.

Odporca tým, že nezaplatil cenu za poskytnuté služby v sume 290,44 eur ani v dodatočnej lehote určenej navrhovateľom v pokuse o pokonávku, teda do 28.04.2011, dostal sa dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty, do omeškania. Týmto dňom vznikol navrhovateľovi nárok na úrok z omeškania z dlžnej sumy. Podľa zistenia súdu výška základnej úrokovej sadzby J. X. H. platná k prvému dňu omeškania s plnením bola 1,25 % ročne. Výška úrokov z omeškania ku dňu 29.04.2011 bola teda 9,25 % ročne. Súd preto priznal navrhovateľovi nárok na úroky z omeškania v súlade s platnou právnou úpravou a to podľa § 517 ods. 2 Občianskeho Zákonníka v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. vo výške 9,25 % ročne od 29.04.2011 do zaplatenia zo sumy dlžného hovorného, tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

V danej právnej veci bola medzi navrhovateľom a odporcom uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie

špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenie § 53 ods. 1, veta druhá predstavuje cestu na širšiu súdnu ochranu spotrebiteľa aj vo vzťahu k esenciálnym zložkám zmluvy.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“). Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky aj do Občianskeho zákonníka.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

V zmysle Dodatkov k zmluvám o pripojení a Všeobecných podmienok navrhovateľa boli medzi účastníkmi konania pre prípad porušenia zmluvných dojednaní dohodnuté zmluvne pokuty (zmluvne podmienky) a súd mal za to, že takto dohodnuté zmluvne pokuty sú v rozpore s ust. § 3 ods. 1 a § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Do pozornosti súd tiež dáva, že dotknutá zmluvná podmienka týkajúca sa zmluvnej pokuty, už bola súdom určená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti ako celku. Cieľom tohto určenia bolo, aby sa navrhovateľ zdržal používania tejto podmienky vo vzťahu ku všetkým spotrebiteľom, na ktorých majú takto dojednané zmluvné podmienky priamy dosah a môžu ich rovnako poškodiť (rozsudky Krajského súd v Prešove a to vo veciach vedených pod sp. zn. 6Co/91/2011, 6Co/44/2012, 19Co/30/2012). Následne začal navrhovateľ keďže jeho nároky ohľadom zmluvnej pokuty neboli úspešné uplatňovať tieto nároky z iného právneho titulu.

Navrhovateľ uviedol, že sa voči odporcovi nedomáha zaplata zmluvnej pokuty na ktorú poukázal že bola dohodnutá, ale náhrady škody vo výške 685,10 eur, pričom táto suma podľa neho predstavuje rozdiel predajných cien telefónov v čase uzatvorenia zmlúv o pripojení a akciových cien, za ktoré navrhovateľ telefón odporcovi odpredal. Zaplata tejto sumy sa domáha titulom náhrady škody, lebo porušením zmluvných povinností zo strany odporcu vznikla navrhovateľovi škoda vo výške 685,10 eur, ktorá zodpovedá výške poskytnutých zliav z kúpnych cien mobilných telefónov, ktoré navrhovateľ odpredal odporcovi na základe uzatvoreného dodatku k zmluve o pripojení.

Súd vzhľadom na vyššie uvedené má za to, že navrhovateľ, nemá nárok na náhradu škody vo výške dotácie poskytnutej navrhovateľom na nákup mobilného zariadenia. Zákon v prípade vzniku zodpovednosti za škodu presne vymedzuje podmienky takéhoto zodpovednostného vzťahu (predpokladmi pre vznik zodpovednosti v zmysle citovaných zákonných ustanovení pre vznik škody sú protiprávny úkon, ujma-škoda, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a ujmom a zavinenie) a nestačí len konštatovanie o vzniku škody vo výške sumy dotácie. Medzi navrhovateľom a odporcom došlo k uzatvoreniu písomnej dohody o výške kúpnej ceny mobilných telefónov, teda navrhovateľom bola stanovená odkúpna cena telefónov, ktorú odporca uhradil. Teda v tomto smere sa navrhovateľ nemôže voči odporcovi domáhať náhrady škody vo výške predstavujúcej rozdiel medzi cenou telefónov a zľavnenou cenou telefónov, za ktorú mobilné telefóny odporcovi odpredal, nakoľko medzi nimi bola uzatvorená osobitná dohoda o výške kúpnej ceny mobilných zariadení a takto dohodnutú kúpnu cenu žalovaná žalobcovi aj uhradil.

K tvrdeniu navrhovateľa je ešte potrebné uviesť, že pre predajnú, akciovú cenu mobilného telefónu sa dobrovoľne rozhodol samotný navrhovateľ, ktorý diktoval podmienky v danom právnom vzťahu ako silnejšia strana. Pre predaj mobilného zariadenia za akciovú kúpnu cenu sa navrhovateľ rozhodol v rámci svojej obchodnej politiky, pričom všetky zvýhodnenia a benefity boli žalobcom poskytované dobrovoľne a je nepochybné, že práve toto bolo účelom tejto jeho marketingovej a obchodnej stratégie. Súd preto inú ako akciovú cenu mobilných telefónov, za ktorú odpredal odporcovi mobilné telefóny nepovažuje za relevantnú. Súd po preskúmaní veci, vzhľadom na vykonané dokazovanie dospel k záveru, že v danom prípade neboli naplnené predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu definované zákonom (tvrdením navrhovateľa tak ako je to vyššie uvedené).

Na základe uvedeného preto súd žalobný návrh v prevyšujúcej, t.j. časti o zaplata sumy 685,10 eur spolu s úrokmi z omeškania ako nedôvodný zamietol.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 137 O.s.p., trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby,

ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 151 ods. 1,2 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danej právnej veci súd návrhu v časti uplatneného návrhu na zaplatenie sumy vo výške 290,44 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne z tejto sumy od 29.04.2011 do zaplatenia vyhovel a vo zvyšnej časti návrhu, t.j. ohľadom sumy 685,10 eur žalobný návrh zamietol.

V predmetnej veci mal, po prepočte pomeru úspechu a neúspechu, odporca úspech vo výške 70 % ($685,10/975,54 \times 100 = 70,22$) a neúspech vo výške 30 % ($100-70 = 30$ %). Úspešnejšiemu odporcovi tak vznikol nárok na náhradu trov konania vo výške 40 % (po odrátaní úspechu navrhovateľa od úspechu odporcu), keďže odporcovi žiadne trovy konania nevznikli a zo spisu mu žiadne nevyplývajú, súd trovy konania odporcovi nepriznal.

Čo sa týka vzťahu navrhovateľ a vedľajší účastník na strane odporcu, tak v zmysle § 137 Občianskeho súdneho poriadku trovami konania je aj náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu.

Vedľajší účastník, ktorý sa konania zúčastnil na strane odporcu a ktorý mala vo veci čiastočný úspech, si vyčíslił náhradu trov konania podaním zo dňa 26.07.2013. Pri hodnote peňažnej pohľadávky vo výške 975,54 eur vedľajšiemu účastníkovi vznikol nárok na náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 118,34 eur. Právny zástupca vedľajšieho účastníka si vyčíslił trovy právneho zastúpenia celkovo v uvedenej sume za dva úkony právnej služby po 51,45 eur - prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie na súd podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a), b) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), za režijný paušál v sume 7,63 eur a 7,81 eur za dva úkony v roku 2012 a 2013 podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. a DPH v sume 15,44 eur podľa § 18 ods. 3 cit. vyhl. Keďže odporca mal nárok na pomernú náhradu trov konania vo výške 40 %, súd priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vo výške 40 % zo sumy 118,34 čo predstavuje sumu 47,34 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. I O.s.p.

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)

f) rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.